

Bijlage 3

APV - concept bepaling

Verbod voor reclame voor fossiele brandstoffen in de openbare ruimte:

1. Het is in de openbare ruimte verboden reclame te maken voor fossiele brandstoffen, vliegvakanties inclusief pakketreizen waarvan een vliegticket onderdeel is, vliegtickets, grijze stroomcontracten, gascontracten, cruisereizen en voertuigen met een verbrandingsmotor.
2. Een uitzondering op dit verbod wordt gemaakt voor gevelreclame voor zover deze reclame betrekking heeft op een beroep of dienst welke in het pand of vaartuig wordt uitgeoefend.

Toelichting (wordt verder aangevuld aan de hand van de inzichten van de stadsadvocaat en de gekregen zienswijzen¹):

De noodzaak van dit reclameverbod ligt in het beschermen van de gezondheid van de inwoners van Zwolle en het milieu, evenals het tegengaan van klimaatverandering. Hoewel de bijdrage van reclame aan klimaatverandering relatief klein lijkt, kan een verbod op fossiele reclame toch leiden tot duurzamere keuzes. Fossiele producten, zoals voertuigen met verbrandingsmotoren en grijze energie, veroorzaken immers uitstoot van schadelijke stoffen zoals CO₂ en fijnstof. Dit heeft directe en negatieve gevolgen voor zowel het klimaat als de luchtkwaliteit, en daarmee voor de gezondheid van inwoners en bezoekers van Zwolle.

Hoewel het effect van het verbod mogelijk beperkt is, betekent dit niet dat de Gemeente niet verplicht is om passende maatregelen te nemen. Artikel 2 en 8 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM) verplichten de overheid om bij te dragen het tegengaan van de gevolgen van klimaatverandering. De Urgenda-uitspraak¹ bevestigt dat de Nederlandse Staat een juridische zorgplicht heeft richting haar ingezetenen om reductiedoelstellingen te halen. Daarom is het noodzakelijk om dit verbod op fossiele reclame in te voeren, zelfs als de impact op het eerste gezicht beperkt lijkt.

Fossiele reclames verleiden consumenten en bedrijven om producten te kopen die bijdragen aan klimaatverandering, wat een negatieve impact heeft op de volksgezondheid.

Klimaatverandering heeft volgens het RIVM ²een negatieve impact op de volksgezondheid. Klimaatverandering leidt tot onder meer sterfte door hitte, huidkanker, tropische infecties en allergieën³. Door fossiele reclame uit de openbare ruimte te weren, draagt Zwolle bij aan de bescherming van de volksgezondheid.

² RIVM. (2022). Klimaat en gezondheid. Opgehaald van <https://www.rivm.nl/klimaat-en-gezondheid>

³ The Guardian. (2021). More than 200 health journals call for urgent action on climate crisis. Opgehaald van <https://www.theguardian.com/environment/2021/sep/06/more-than-200-health-journals-call-forurgent-action-on-climate-crisis>

Bijlage 3

Er bestaat ook een maatschappelijke behoefte om het verbod in te voeren. We wijzen hiervoor naar de recente protesten door klimaatactivisten tegen de fossiele subsidies langs de A12. De behoefte aan duurzame beleidskeuzes leeft in de samenleving en in toenemende mate is er ook een maatschappelijke druk op overheden om duurzame keuzes te maken.

- Het verbod op reclames van voertuigen met een verbrandingsmotor op fossiele brandstoffen wordt gebaseerd op de milieu- en klimaatdoelstellingen.
- Het verbod op reclames van vliegreizen en cruisereizen wordt vooral op klimaatdoelstellingen gebaseerd.

Lid 2

Een uitzondering op dit verbod wordt gemaakt voor gevelreclame voor zover deze reclame betrekking heeft op een beroep of dienst welke in het pand of vaartuig wordt uitgeoefend om te voorkomen dat Zwolse ondernemers in hun economische belangen worden geschaad. Iedere ondernemer mag in Zwolle op zijn pand of vaartuig reclame voor het product maken dat in het pand of vaartuig wordt verkocht. We willen ook vermijden dat het reclameverbod in strijd is met het verbod op willekeur.

Nog verder uit te werken aan de hand van de zienswijzen:

- Bij een motivering van een verbod op fossiele reclame moeten ook de mogelijke gevolgen voor belanghebbenden (zoals adverteerders en exploitanten) in kaart gebracht worden. De mogelijke gevolgen voor deze belanghebbenden zal de gemeente moeten afzetten tegen de (positieve) effecten van een verbod.
- Ook zal de gemeente eventuele alternatieve maatregelen in kaart moeten brengen en zal gemotiveerd moeten worden waarom deze maatregelen niet effectief genoeg zijn.